

• نکات مهم

- با آمدن فصل زمستان و همزمان موج دوم کرونا، یک تعداد زیاد اشتراک کننده گان پژوهش شاهد افزایش در استفاده از ماسک بودند. ولی، چالش کارگیری از اقدامات پیشگیرانه هنوز موجود است. طور مثال، خانم ها از بعضی ولایات اعتراف کردند فامیل های شان توان خرید صابون و یا مایع پاک کننده را بدلیل فقر ندارند. آنها به این باورند که دولت مردم را حمایت لازم نکرده و دسترسی به کمک ها بعضی اوقات بدلیل فساد محدود می باشد. با این همه، تعداد زیاد فامیل ها بخاطر سپری نمودن زمستان خواستار کمک های عاجل اند.
- از دست دادن منبع امرار معاش و بیکاری باعث فقر شدید و سوء تغذی در مناطق روستایی گردیده است، و نبود امکانات ابتدایی برای گذشتاندن ماه های زمستان، و عدم دسترسی به خدمات صحی بجز از کابل و بعضی از شهرهای بزرگ چالش بزرگی است که باعث نگرانی اشتراک کننده گان پژوهش گردیده است. ترس از قرنطین دوباره در بین اشتراک کننده گان رو به افزایش است که به عقیده آنها باعث تشدید وضعیت نامناسب فعلی و تراژیدی در زندگی آنها خواهد شد.
- درکل، اکثریت اشتراک کننده گان هر واکسین ویروس کرونا را که توسط وزارت صحت و سازمان صحی جهان تایید شده باشد می پذیرند. ولی، نگرانی در رابطه به اینکه یک تعداد ممکن واکسین را نپذیرند و یا هم در شک و تردید باشند وجود دارد. طورمثال، بعضی از اشتراک کننده گان شاهد شایعات و کمپاین ها علیه واکسین کووید-۱۹ از طریق شبکه های اجتماعی و در مناطق شان توسط ملامامان اند. یک تعداد قابل ملاحظه ی اشتراک کننده گان پژوهش به این باورند که کمپاین های پیشگیرانه و فعال از طریق رسانه های جمعی جهت آگاهی دهی مردم در مورد واکسین و تشویق آنها برای گرفتن واکسین نیاز مبرم می باشد.

«در شبکه های اجتماعی، پیام های تصویری با این موضوع نشر می شود که گویا واکسین کووید-۱۹ حاوی محتویاتی است که امریکا برای کنترل مغز انسان ها در آن اضافه کرده است.» (شرکت کننده زن از کندز)

یافته های کلیدی

- پاسخ دهندگان به طور کلی نگرش مثبت نسبت به گرفتن واکسین دارند

همانطور که در ماه گذشته گزارش شد، توافق نظر بین اشتراک کننده گان زن و مرد از هر شش ولایت براین است که همه واکسین کووید-۱۹ که توسط وزارت صحت عامه و یا سازمان جهانی صحی (WHO) معرفی شود را می پذیرند. به باور آنها بیشتر مردم واکسین را خواهند پذیرفت؛ زیرا کووید ۱۹ درمانی به جز واکسین ندارد؛ با این حال، برخی از مصاحبه شونده گان خواستار برنامه های آگاهی دهی قبل از آغاز برنامه توزیع واکسین در مورد اهمیت آن اند. این برنامه آگاهی دهی، به باور آنها، به کسانی که ممکن واکسین را رد کنند کمک می نماید تا آگاهانه تصمیم بگیرند.

«مردم در منطقه ما دعا می کنند که واکسین تولید شود. آنها

باور دارند که واکسین می تواند درمانی برای این بیماری [کووید-

۱۹] باشد. به همین خاطر، آنها واکسین را قبول می کنند.»

با این حال، بعضی از مصاحبه شونده گان زن و مرد اظهار داشتند که بخشی از جامعه - به ویژه کسانی که تحت تاثیر کمپاین های ضد واکسین از طریق شبکه های اجتماعی قرار دارند و فامیل ها خصوصاً خانم ها از نقاط روستایی که تحت نفوذ کسانی که به ضد واکسین هستند واکسین را رد خواهند نمود. برخی از خانم ها اظهار داشتند که ملا امامان به دلایلی چون؛ بی باوری به وجود کووید-۱۹، خطر عوارض جانبی واکسین و اعتقادات مذهبی، واکسین را رد می کنند. به عقیده بعضی از مصاحبه شونده گان مرد از ولایات هلمند، بلخ و ننگرهار برخی افراد به دلیل عدم آگاهی، شایعات نادرست در مورد واکسین، عوارض جانبی آن و اعتقادات مذهبی، واکسین را رد خواهند نمود. همانطوریکه در ماهنامه نوامبر گزارش شد، برخی اشتراک کننده گان مرد از روستاهای ولایات چون هلمند، ننگرهار و کندز باور دارند که زندگی و مرگ بدست خداوند است و به همین دلیل، آنها نیازی به واکسین برای زنده ماندن ندارند.

• سرما و موج دوم کووید-۱۹

در حالی که همه از هشدار تاثیرات موج دوم کووید-۱۹ بر زندگی شان آگاه اند، ولی نگرانی عمده‌ی همه بیکاری، فقر و ناامنی است. بعضی از مصاحبه شونده گان نگران قرنطین سراسری دیگر هستند که به باور آنها، مشکلات اقتصادی شان را افزایش خواهد داد. این نگرانی بین مصاحبه شونده گان از مناطق شهری بیشتر است چون آنها بدلیل وابستگی به وظیفه بیشتر متاثر خواهند شد.

به دلیل تجربه موج اول کووید-۱۹، مصاحبه شونده گان نگران انتقال سریع ویروس در جریان موج دوم هستند. عمده‌ترین دلایل نگرانی آنها رعایت نکردن اقدامات پیشگیرانه توسط مردم و بی‌اعتمادی آنها به توانایی سکتور صحت در مقابله با کووید-۱۹ است.

زنان و مردان از ولایت‌های با زمستان سرد مانند دایکندی، فاریاب و بلخ، نگران انتقال سریع ویروس کرونا هستند؛ زیرا آنها معتقدند که این ویروس در هوای سرد مقاومت بیشتری دارد. این نگرانی در ولایت دورافتاده دایکندی، با آغاز زمستان، موقعیت جغرافیایی آن ولایت و زیرساخت‌های ضعیف حمل و نقل بیشتر است. مردم می‌گویند که در فصل زمستان، جاده‌هایی که ولسوالی‌ها را به مرکز ولایت (نیلی) و کابل وصل می‌کنند، به دلیل بارش شدید برای رفت و آمد بسته می‌شود و این دسترسی آنها به مراکز صحتی را محدود می‌سازد. به همین دلیل، مصاحبه شونده گان نگران بحران انسانی بالقوه ناشی از شیوع کووید-۱۹ در فصل زمستان هستند.

«مردم در دایکندی نگران موج دوم کووید-۱۹ هستند. مرکز اختصاصی کووید-۱۹ در مرکز ولایت است و ساکنان ولسوالی‌ها برای دسترسی به این مرکز با مشکل مواجه هستند؛ زیرا جاده‌ها خراب است. همچنان، امکانات صحتی در دایکندی بسیار محدود است.» (مرد، کارمند صحتی، دایکندی)

• تاثیرات کووید-۱۹ بالای زندگی مردم

بارزترین و جدی‌ترین تاثیر کووید-۱۹ بعد اقتصادی آن است. کووید-۱۹ سیستم عادی حمل و نقل را مختل کرده و با بسته شدن مرزها، دسترسی دهاقین به بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی را محدود کرده‌است. این امر باعث فراوانی بیش از حد میوه‌های تازه مانند سیب و انار شده که بازارهای محلی قابلیت جذب آن را ندارند.

• زنان و دختران هنوز هم بیشتر از دیگران متاثر اند

در حالی که همه ی گروه‌ها از ویروس کرونا متاثر شده‌اند، زنان و دختران و صاحبان مشاغل کوچک بیشتر از بقیه متاثر شده‌اند. در پژوهش این ماه نیز مانند ماه‌های قبل، مصاحبه شونده

«ماه قبل من هیچ مشتری نداشتم. کرایه سالن را خودم پرداخت کردم.»
(یک خانم آرایش‌گر، جلال آباد)

بحث عمیق گروهی با زنان در کندز، بی‌بی‌سی میدیا اکشن

گان داستان‌هایی از خود، همسایه‌ها و آشنایان شان را تعریف کردند که بخاطر کووید-۱۹ ضربه اقتصادی و اجتماعی را متحمل شده‌اند. این تاثیرات شامل از دست دادن شغل، افزایش فشار روانی، خشونت خانوادگی و ازدواج کودکان است.

برخی مشاغل از قبیل آرایشگاه‌ها/سالن‌های زیبایی، رستوران‌ها، فروشنده گان لوازم عروسی، خیاطی‌ها، گلدوزی‌ها و زنانی که به عنوان صفاکار در خانه‌ها کار می‌کنند، از موج دوم کووید-۱۹ متاثر شده‌اند.

• کووید-۱۹ باعث افزایش فقر، ازدواج کودکان و سوء تغذی در مادران و کودکان شده است

برخی از مصاحبه شونده گان می‌گویند به دلیل مشکلات اقتصادی و فقر شدید ناشی از کووید-۱۹، برخی از خانواده‌ها مجبور شدند دختران نوجوان خود را بخاطر پول به ازدواج یا فرزنددی بدهند. بسیاری از این موارد در مناطق روستایی اتفاق افتاده و این موضوع توسط اعضای شوراهای انکشافی و بزرگان از ولایت‌های هلمند، کندز و بلخ گزارش شده است.

«من شاهد ازدواج اجباری دختران زیر سن بوده‌ام. دلیل اینها نه تنها کووید-۱۹ بلکه مشکلات اقتصادی نیز بوده است. ما جرگه دایر کردیم و فیصله کردیم که ازدواج زیر سن قبول است، اما داماد تنها زمانی می‌تواند عروس را خانه‌اش ببرد که دختر به سن قانونی برسد.» (عضو شورای انکشافی، هلمند)

در همین حال، زنان و مردان در تمامی ولایت‌ها معتقدند که امکانات صحی به طور یکسان در اختیار زنان نیست. موضوع قابل تشویش محدود بودن کارمندان صحی زن در مراکز صحی می‌باشد. این مساله بخاطر مهم است که در جوامع محافظه‌کار روستایی دایکندی، بلخ، هلمند، کندز، فاریاب و ننگرهار، زنان اجازه ندارند برای مراقبت‌های صحی نزد کارمندان

«در مقایسه با مردها، امکانات برای زنان خیلی کم‌تر است و ما تعداد بسیار محدود کارمندان صحی زن داریم. جامعه ما سنتی است و زنان بدون اجازه مردها برای مراقبت صحی نمی‌توانند خارج از خانه بروند.» (عضو زن شورای انکشافی، بلخ)

صحی مرد مراجعه کنند. چنین مواردی بیشتر توسط مصاحبه شونده گان زن و در مناطق روستایی گزارش شده است.

در دایکندی، فاریاب و بلخ، فقر و گرسنگی شدید منجر به سوء تغذیه در کودکان گردیده است. کارمندان صحتی از افزایش سوء تغذیه کودکان زیر پنج سال گزارش دادند؛ آنها اضافه نمودند مادران تغذیه مناسبی ندارند تا بتوانند به اطفال شان به اندازه کافی شیر بدهند. آنها می‌گویند کووید-۱۹ باعث از دست دادن درآمد خانواده‌ها شده؛ رژیم غذایی عادی خانواده‌ها را متاثر کرده؛ و باعث تغذیه نامناسب مادران شده است.

• اقدامات پیشگیرانه

افزایش اندک در رعایت مراقبت‌های پیشگیرانه توسط مردم در ماه دسامبر گزارش شده است. مصاحبه شونده گان در مناطق شهری بلخ، کندز و فاریاب می‌گویند که مردم نسبت به ماه‌های قبل بیشتر از ماسک استفاده می‌کنند. با این همه، نادیده گرفتن اقدامات پیشگیرانه هنوز مسأله جدی است. مصاحبه شونده گان

«من شاهد رعایت نکردن اقدامات پیشگیرانه توسط داکتران بوده‌ام. آنها خودشان رعایت نمی‌کنند، اما ما را مجبور می‌کنند.» (یک دانشجوی دختر از کندز)

ادعا می‌کنند که داکتران و کارمندان صحتی خود این اقدامات را رعایت نمی‌کنند و مردم نیز کمتر به پاک کردن سطوح توجه می‌کنند. رعایت نکردن اقدامات پیشگیرانه توسط برخی از مقامات و کارمندان صحتی، این تصور را نزد مردم ایجاد کرده که کووید-۱۹ پایان یافته و نیازی به رعایت این اقدامات نیست.

مادران از ولایت‌های بلخ، دایکندی و کندز می‌گویند که به دلیل فقر، بعضی اوقات آنها ظرف‌ها و لباس‌های شان را بدون مواد شوینده و تنها با آب شسته‌اند و یا حمام کرده‌اند.

• شایعات و معلومات نادرست در مورد کووید-۱۹

عمده‌ترین شایعات گزارش شده در این ماه عبارتند از:

- برای از بین بردن ویروس مردم در بلخ و کندز اسپند دود می‌کنند.
- مردها و زن‌ها از ولایت‌های کندز، دایکندی و بلخ شنیده‌اند که مراکز اختصاصی کووید-۱۹ اعضای بدن فوت شده گان بیماری کووید-۱۹ را بدون اجازه فامیل‌های شان بیرون می‌کنند. به همین دلیل، آنها یعنی شفاخانه‌ها اجازه باز کردن تابوت و کفن میت را نمی‌دهند.
- به نقل از مردان از ولایت‌های کندز، بلخ و فاریاب مکاتب و دانشگاه‌ها بخاطر نگرانی کووید-۱۹ بسته نشده؛ بلکه دلیل بسته شدن این مراکز ناامنی و ناتوانی دولت در مهار آن است.
- خانم‌ها از ولایت‌های فاریاب و کندز اظهار داشتند که پیام‌های تصویری در شبکه‌های اجتماعی با این موضوع نشر می‌شود که گویا امریکا محتویاتی را در واکسین کووید-۱۹ علاوه نموده که توسط آن مغز انسان را کنترل می‌کند. و برخی پاسخ دهنده گان می‌گویند که واکسین کووید-۱۹ باعث امراض دیگر می‌گردد.

• نیازمندی‌های فوری مردم

با نزدیک شدن زمستان، اکثر مصاحبه شونده گان از همه شش ولایات - به شمول بیجاشده گان در بلخ، فاریاب، هلمند و کندز - بر لزوم حمایت مالی و تهیه مواد غذایی و همچنین بسته های صحتی، لباس های زمستانی و سوخت برای گرم کردن تاکید می کنند. با این حال، اکثر این مصاحبه شونده گان به اقدامات دولت در مبارزه با کووید-۱۹ و تأمین این نیازها اعتماد ندارند و فساد و خویشاوند سالاری را به عنوان مشکلات یادآوری می کنند. آنها معتقدند که دولت نتوانسته از آسیب پذیرترین خانواده ها حمایت کند. در همین حال، مصاحبه شونده گان از مناطق شهری اظهار نمودند که وکلای گذر نیز در فساد دست داشته و باعث بی عدالتی در توزیع کمک ها شده اند.

بحث عمیق گروهی با مردان بیجاشده در فاریاب

• روش تحقیق

در مجموع ۳۲ مصاحبه عمیق انفرادی با زنان و مردان شامل اعضای شوراهای انکشافی، خبرنگاران فعال، کارمندان صحتی و ۲۳ بحث عمیق گروهی (Focus Group Discussion) با بیجاشدگان داخلی، شنوندگان رادیو و دانشجویان والدین در شش ولایت هلمند، بلخ، فاریاب، دایکندی، کندز و ننگرهار انجام شده است.

ما، در این پژوهش برای بهتر دانستن تجارب و دیدگاه های مردم، از آنها در مورد نگرانی های عمده شان، معلومات شان نسبت به کرونا، دیدگاه شان در مورد واکسن و منابع معلومات و چگونگی دسترسی به معلومات در مورد کووید-۱۹ پرسیدیم. از شنوندگان رادیو خواسته شده تجارب خود را

شریک کنند و از اعضای شوراهای انکشافی و خبرنگاران در مورد تجارب خودشان و تجارب و رفتار مردم در محیط شان پرسیده شده است. ضمناً این مصاحبه ها و داده‌های پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های دیگر بی بی سی میدیا اکشن در مورد ویروس کرونا ارزیابی گردیده است.

قبل از راه اندازی پژوهش، با گروه کاری مبارزه با کرونا (RCCE) مشوره نمودیم تا بتوانیم معلوماتی را که آنها نیاز دارند در سوالنامه این پژوهش بگنجانیم.

• در مورد صدای مردم

این ماهنامه پژوهشی براساس اظهار نظر مردم تولید گردیده است. هدف اصلی این خبرنامه بازتاب یافته‌های پژوهشی در مورد درک و فهم مردم از ویروس کرونا و نگرانی آنهاست تا موسسات صحتی و بشردوستانه را برای پلان گذاری و تطبیق بهتر برنامه های شان بر اساس نیاز و ارجحیت های جامعه کمک کند. این خبرنامه توسط بی بی سی میدیا اکشن با کمک مالی سازمان صحتی جهان و گلوبل افیرز کانادا (Global Affairs Canada) تهیه گردیده و محتویات آن مسوولیت بی بی سی میدیا اکشن است و هرگونه دیدگاهی که در آن ذکر گردیده نمایندگی از خود بی بی سی و یا تمویل کننده های که کارهای خیریه را حمایت می کنند، نمی کند.

ما از سهم گیری نهادهای دیگر برای به اشتراک گذاشتن دیدگاه های مردم از ساحاتی که در آنجا فعالیت دارند و تحلیل داده ها و تولید نسخه خبرنامه استقبال می کنیم. در صورتی که می خواهید اشتراک نمایید، با احمد راشد حیاتی از طریق ایمیل زیر به تماس شوید:

rashed.hayati@af.bbcmmediaaction.org